

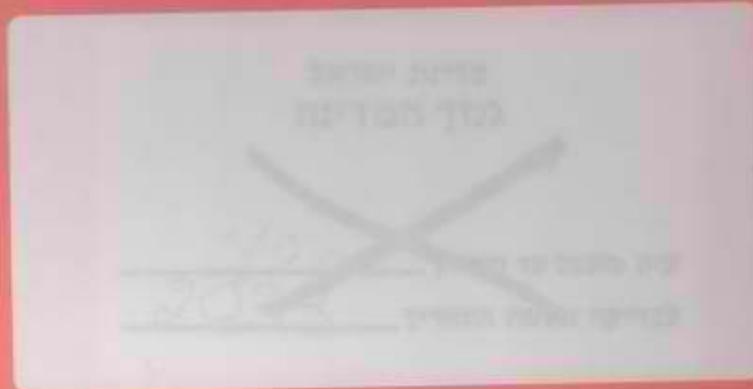
8

מדינת ישראל

משרד הממשלה

משרד

למען, אדם

שם המטופל: מר. אברהם יצחק

(ת"ד 10101)

מזהה פרוט: 0013x13 כתובת: רחוב המלך, תל אביב

מס' תיק

מדינת ישראל
ארכיון המדינה

מחלקה

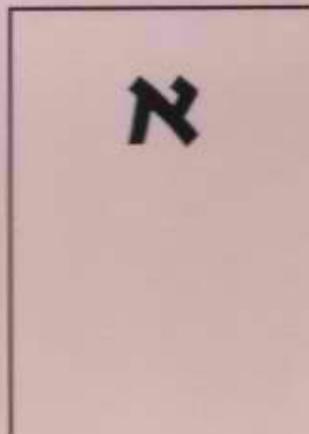
שם תיק: חברות משרד הביטחון "הנח"ל ביהודה ושומרון" - תכניות תשמ"ב ותשמ"ג

מזהה פרוט: **4241/4-א**

מזהה פרוט: 0013x13

כתובת: 3-312-4-10-2

תאריך הדפסה: 19/02/2020

- שמור -

לשכת שר הבטחון

הנח"ל ביהודה ובשומרון

תכנית תשמ"ג

בְּרִית יִשְׂרָאֵל

משרד החקלאות

אריה זיף

עוזר השר כיו"ר ועדת

שרים להתישבות

טלפון: 211576

תאריך _____

אלהים צינים

18-

כל-אשר
22 שנת
ישראלים
אומן

- שמור -

- 2 -

לשכת שר הבטחון

הנח"ל ביהודה ובשומרון

תכנית תשמ"ג

תוכן הענינים

עמ' מס'

1. מבוא..... 4
2. פריסת המאחזים כיום ביהודה ובשומרון..... 5
3. תכנית פריסת הנח'ל בתשמ"ג ביהודה ובשומרון..... 7
4. מיקום המאחזים החדשים..... 9
5. בניול מאחזים טיפוסיים..... 24

מבוא

מבוא

יעודם העיקרי של מאחזי הנח"ל - לשמש חלוץ בישובם של אזורים ומקומות אשר למרות קיומם של שיקולים בטחוניים ולאומיים לישבם, צורות התישבות אחרות אינן יכולות לישב בתנאים ובזמן נתונים, בין היתר בגלל מגבלות תקציביות וכספיות אשר אינן מאפשרות לישב אוכלוסייה אזרחית עם כל הדרוש לכך (מבנים, פיתוח תשתית וכו').

בנוסף, שיקולים בטחוניים מקומיים מחייבים לתפוס השטחים שהם אדמות מדינה ואשר נמצאים בסמוך ליישובים ערביים מתפשטים.

כזה המצב במספר חבלי ארץ ביהודה ובשומרון - בדרום הר חברון, בדרומה ובצפונה של בקעת הירדן ובצפון הרי שומרון.

משום כך נפרסה תכנית להקמתם של מאחזי נח"ל בגזרות בהן קיימות תכניות להתישבות שאינן מתממשות ויש להניח כי הקמת מאחזי נח"ל באתריט אלה תהווה תמריץ לאיזרוחן של נקודות התישבות אלה, כפי שהיה בעבר.

האתרים המוצעים הינם באזוריט:

6 -	הר חברון
1 -	דרום בקעת הירדן
2 -	צפון בקעת הירדן
5 -	צפון השומרון
6 -	מרכז השומרון
20	סה"כ

פריסת המאחזים כיום

פריסת המאחזים כיום

בתכנית תשמ"ב צוין כי בתחילת אותה שנה היו קיימים 8 האחזויות/מאחזים והוצעו 14 נוספים (5 בהרי חברון, 2 בדרום בקעת הירדן, 3 בצפון בקעת הירדן ו-4 בצפון השומרון) במהלך השנה הוקמו 10 מאחזים מתוך תכנית זו והתאזרחו 2 (מעון ומלכישוע) מבין אלו שהיו קיימים.

תוכניות נוספות לאזרוח קימות לגבי - אדורה, יקין, גנים, מנוח, חרמש וברכה.

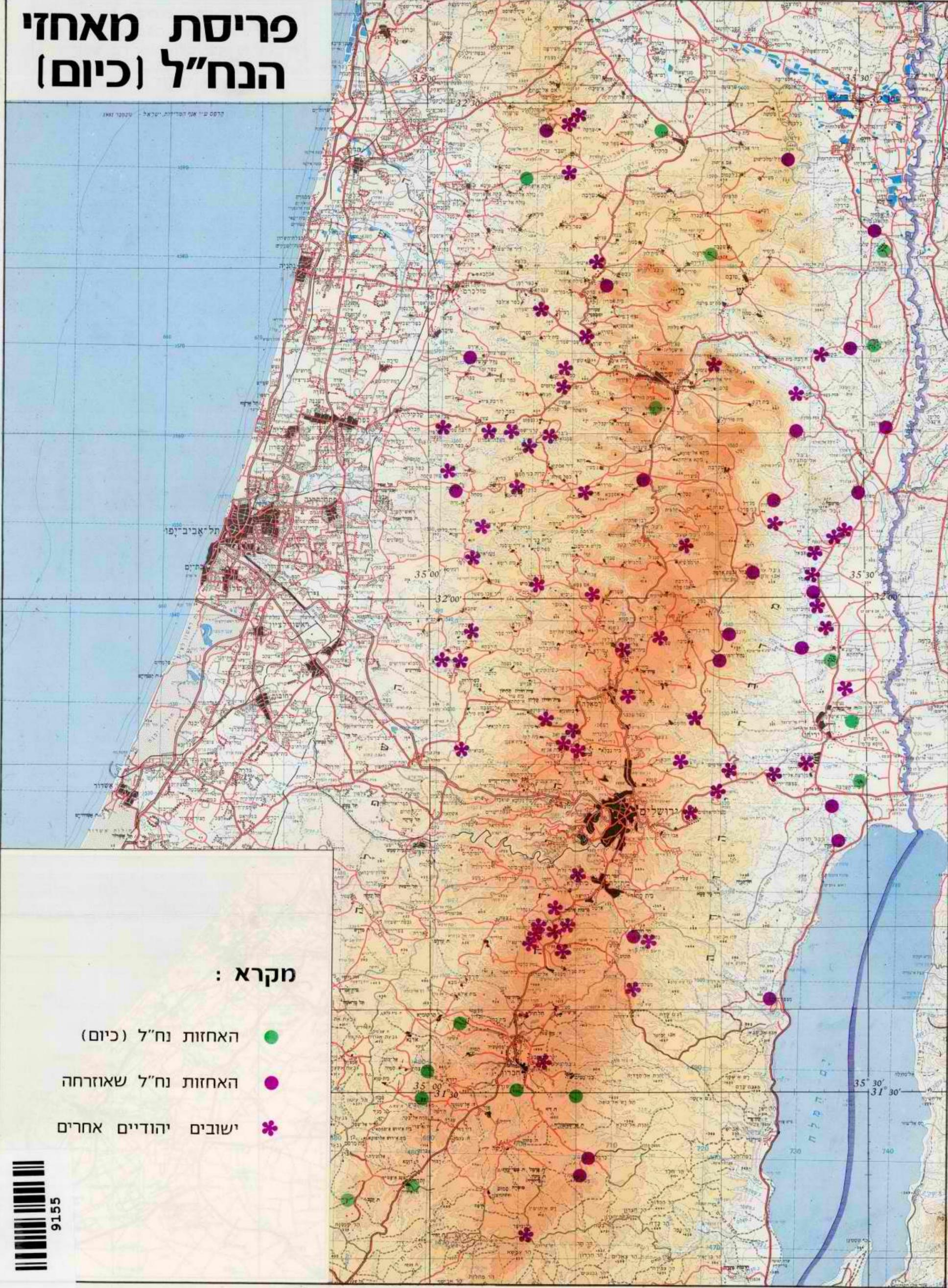
במפת יו"ש הרצ"ב מוצגת פריסת הישובים הקיימים כיום, מהם 23 היו ישובי נח"ל בעבר והתאזרחו ו-16 מהווים כיום האחזויות/מאחזי נח"ל.

פריסת מאחזי הנח"ל (כיום)

קדמס ע"י אהרן ארנון, ירושלים, 1987

ש מ ר - 6

ש מ ר

מקרא :

- האחזות נח"ל (כיום)
- האחזות נח"ל שאוזרחה
- ✿ ישובים יהודיים אחרים

9155

תכנית פריסת הנח"ל

בתשנ"ג

תכנית פריסת הנח"ל בתשמ"ג

בסה"כ מוצע להקים 20 מאחזי/האחזויות נח"ל חדשים ביהודה ובשומרון בשנה הקרובה לפי החלוקה הבאה:

3 בבקעת הירדן

ברוש

גיבסנית (האחזות)

מול נבו (האחזות)

5 בצפון השומרון

גנים

צלף

מטר

עטרה

נרקיס

6 במרכז השומרון

רוגן

מעלה לבונה

קציף

מגדלים

נאוה

דולב

6 ביהודה

צורית

אנחיל (האחזות)

עומרים

מיצד

דורית

נטע

חלק מהמאחזים נמצא כבר בשלב ביצוע, חלק בשלב תכנון והיתרה בשלב של מיקום סופי של האתר.

במפה הרצ"ב, תכנית פריסה כללית של המאחזים/האחזויות ביהודה ובשומרון לשנה הקרובה (תשמ"ג).

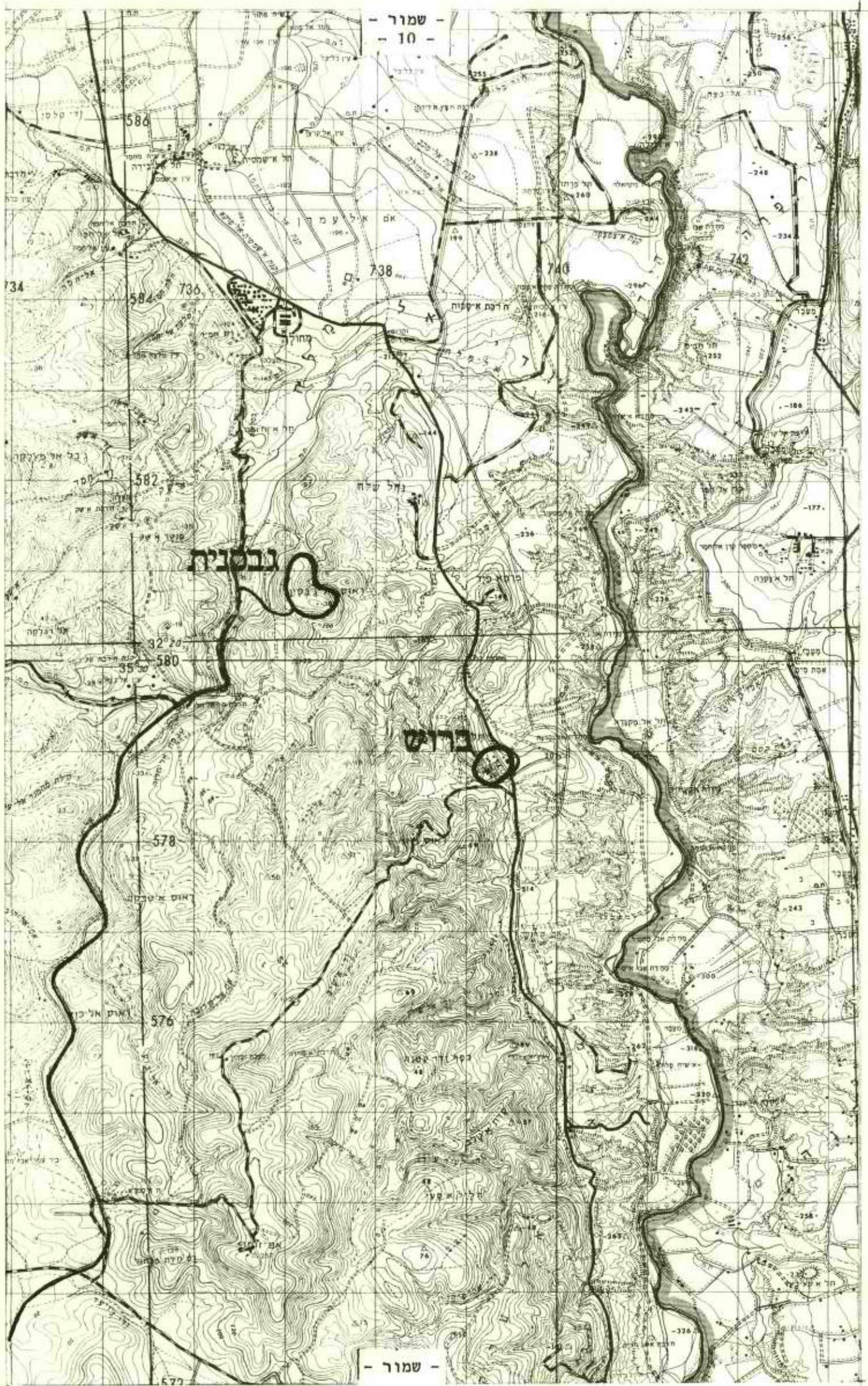
מיקום המאחזים

החדשים

מיקום המאחזים החדשים

במפות 1:50,000 הרצ"ב מסומן מיקום המאחזים החדשים המוקמים והמתוכננים
להקמה השנה (תשמ"ג).

- שמור -
- 10 -

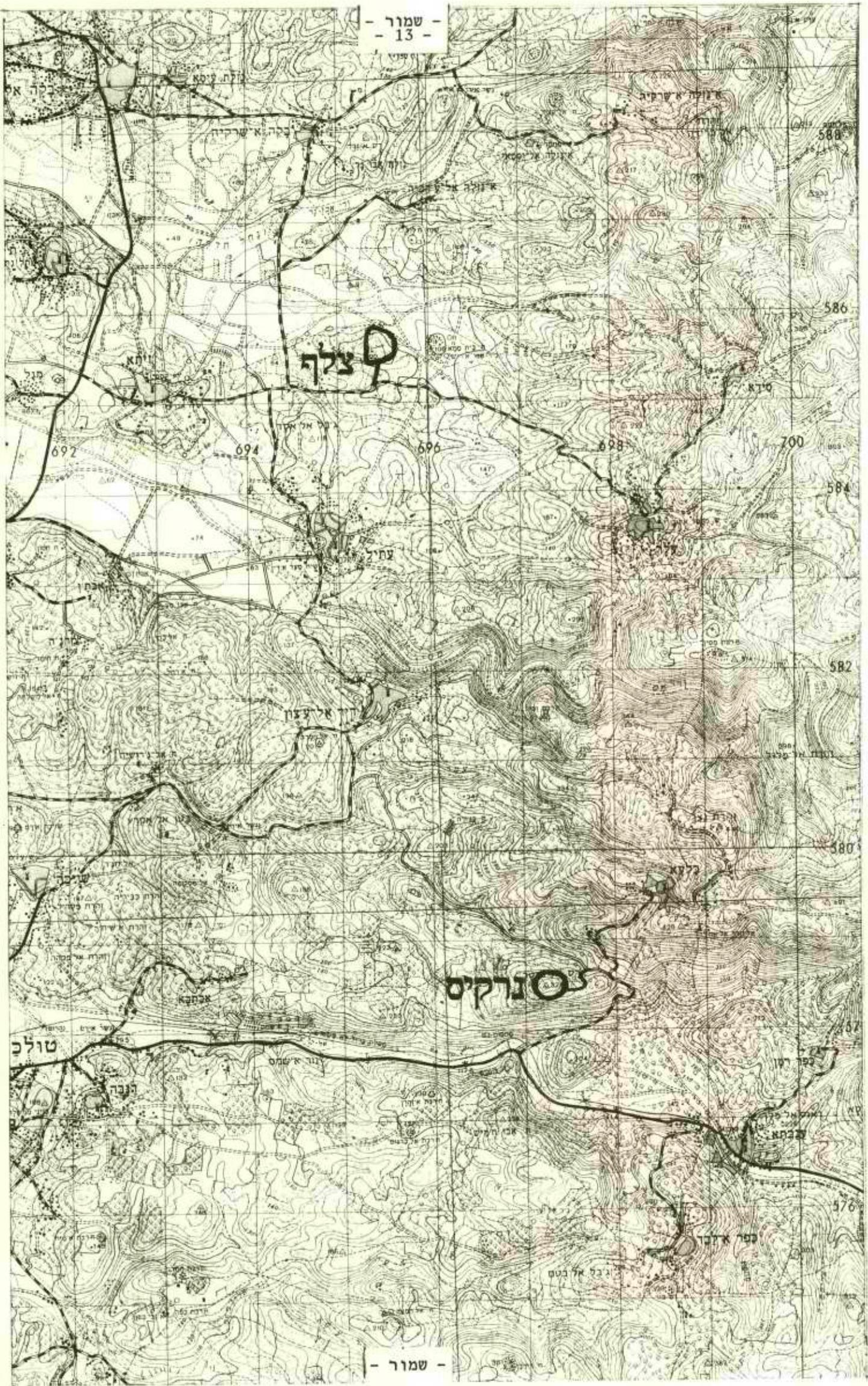
נרסניה

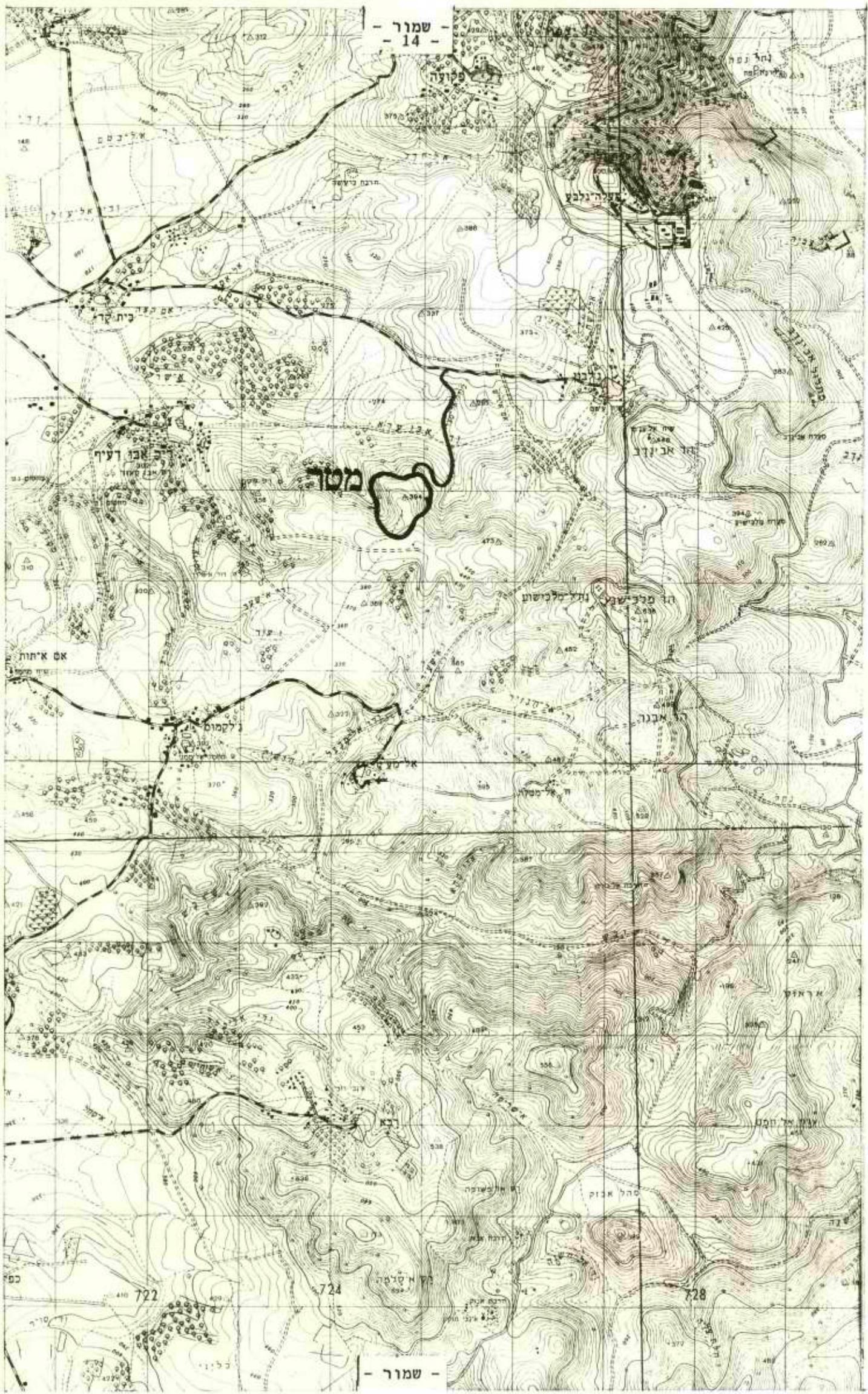
ברוש

- שמור -

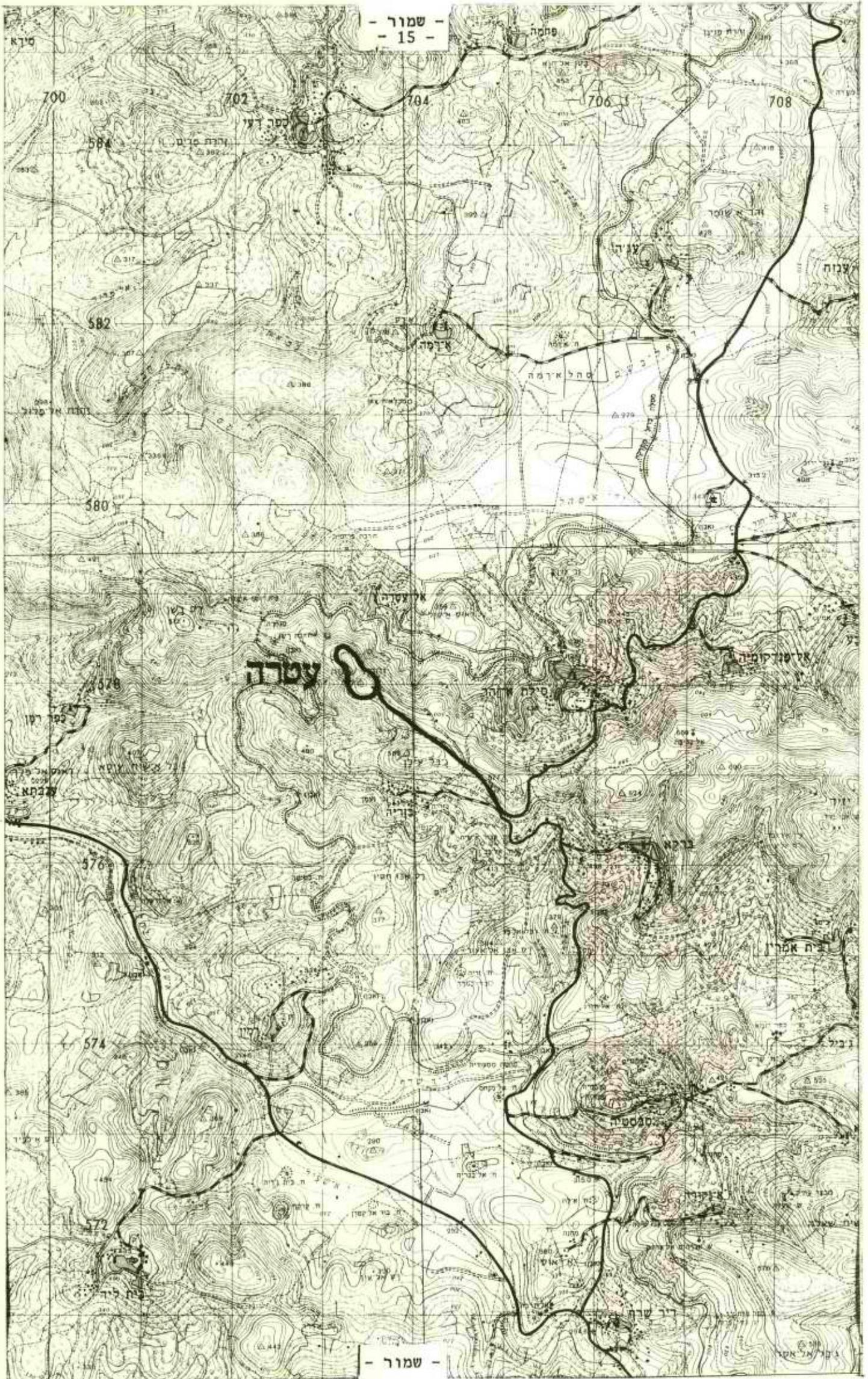

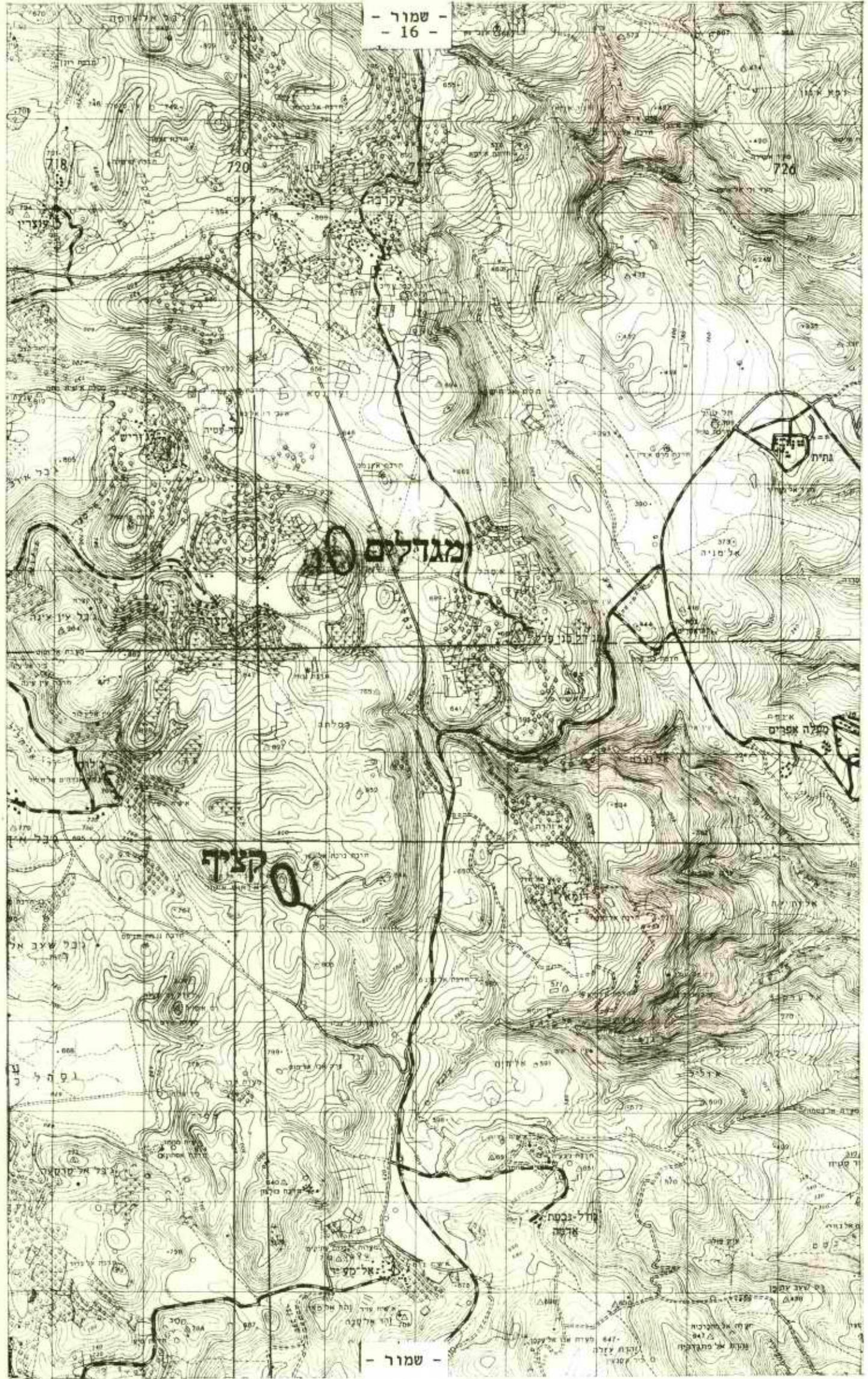

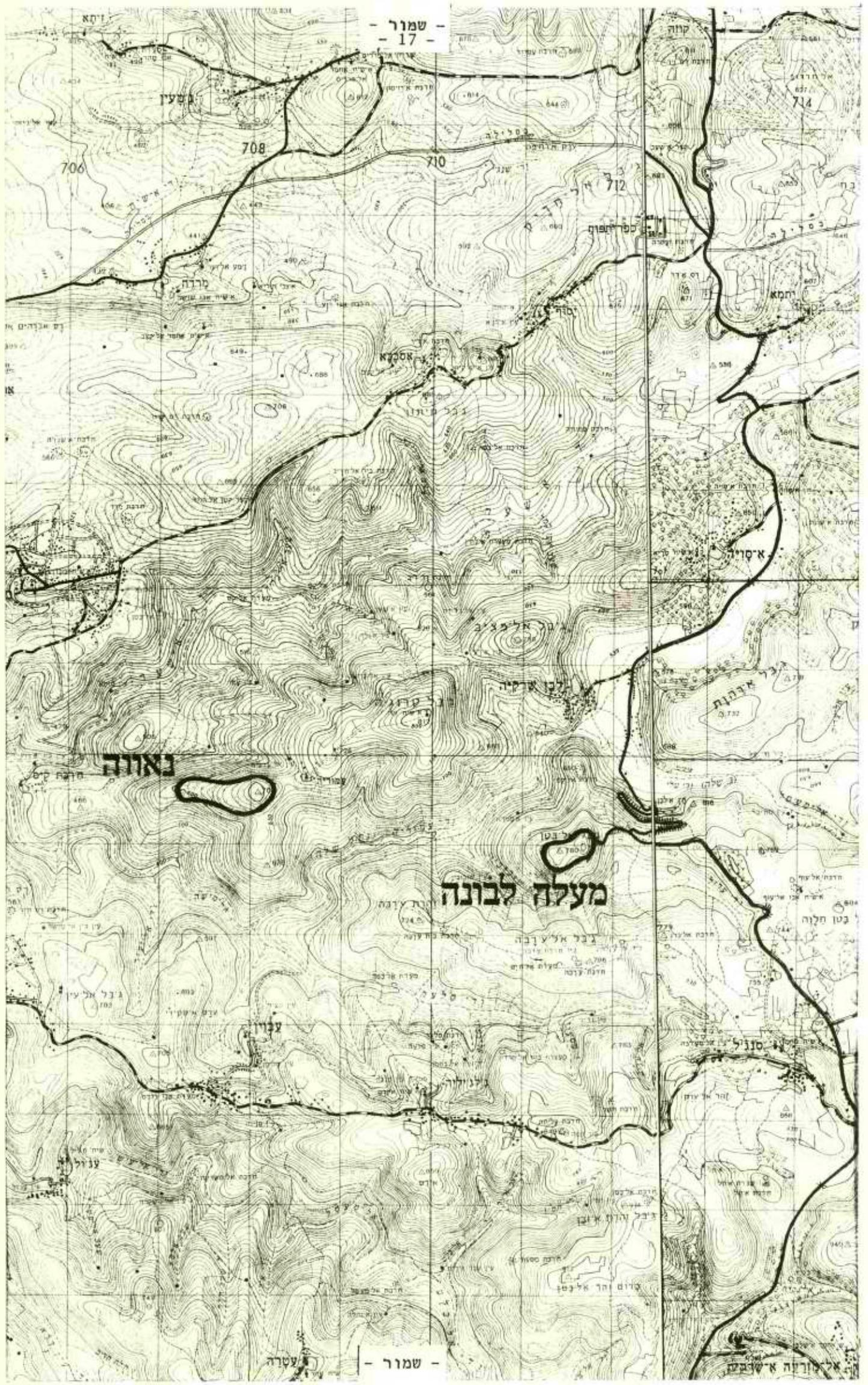

- שמור -
- 15 -

- שמור -

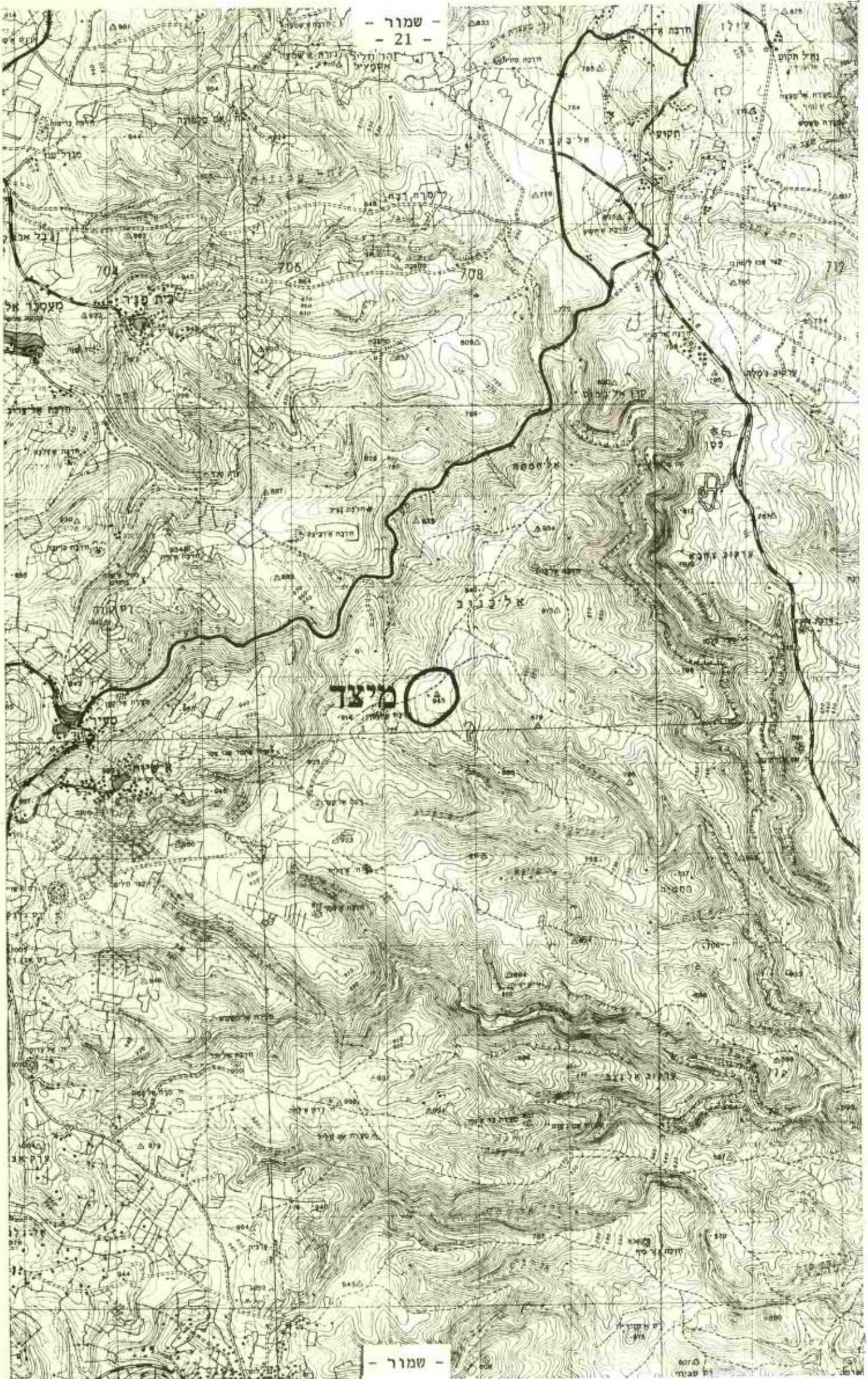

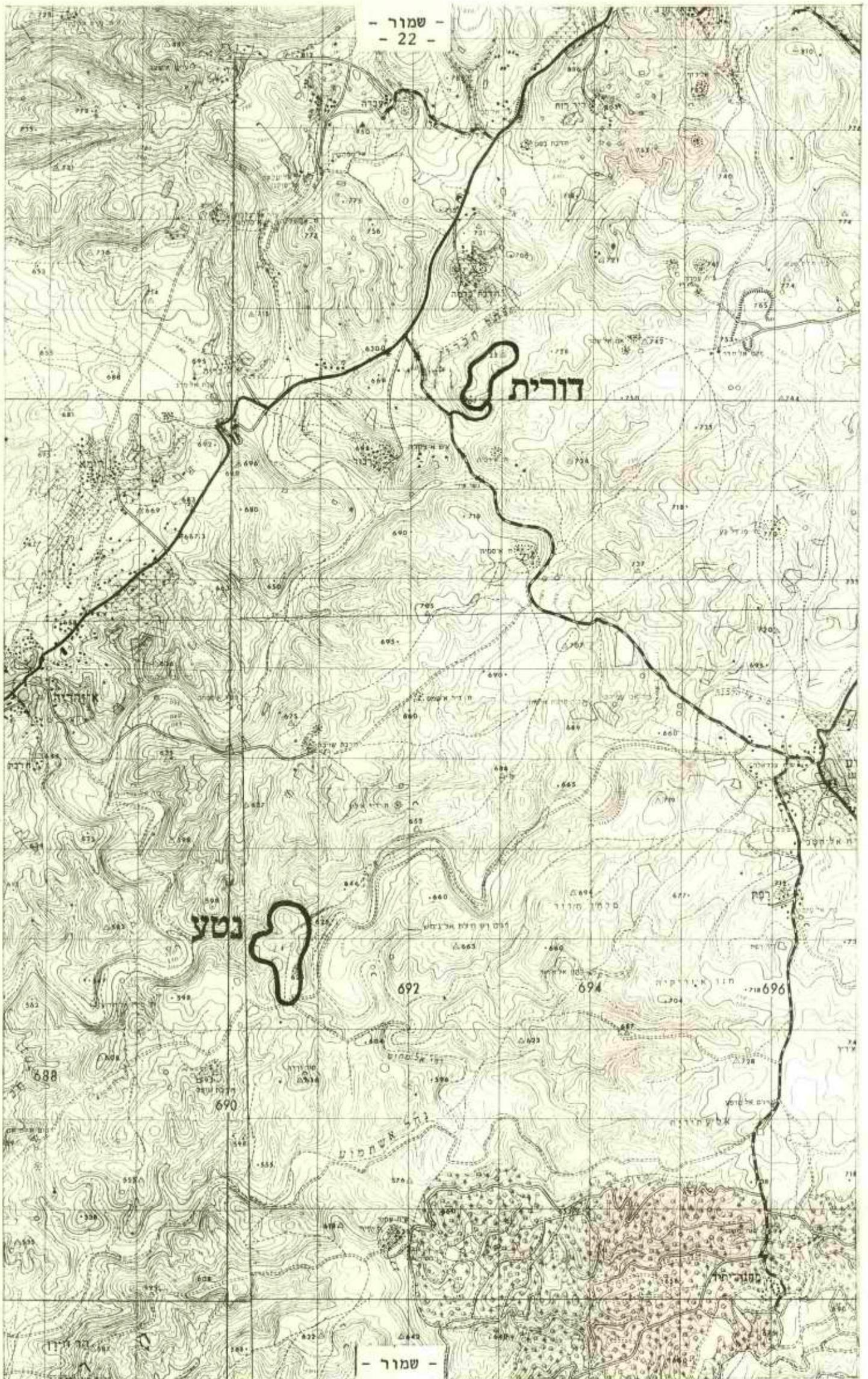

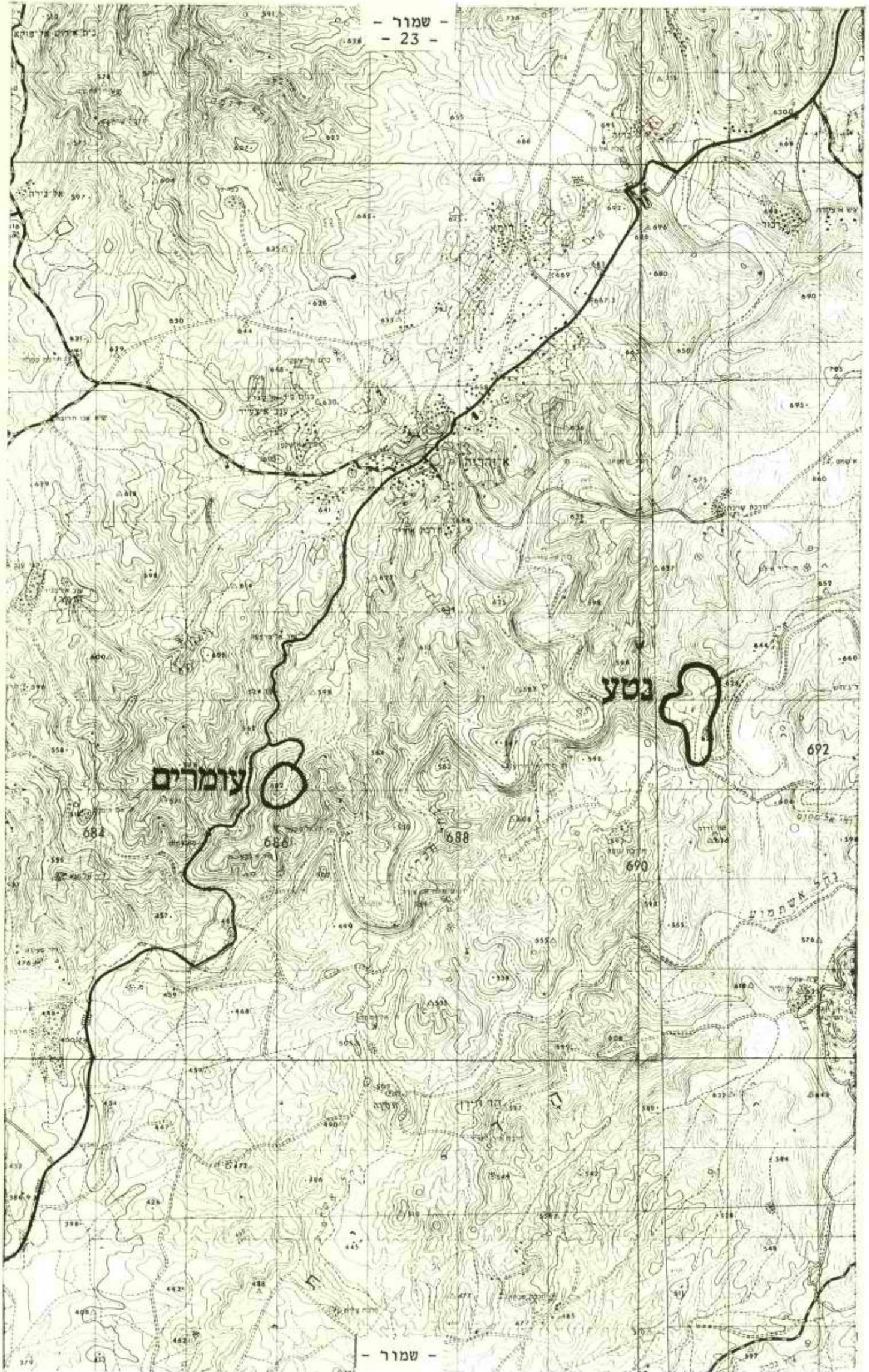
- שמור -
- 21 -

- שמור -

- שמור -
- 23 -

- שמור -

מאחזים טיפוסיים

תכניות טיפוסיות של המאחזים

רצ"כ תכניות של מאחזים טיפוסיים:

בית הערבה

עירית

אשכולות

מאחזים אלו תוכננו במועדים שונים ותקופות זמן שונות - (בית הערבה המוקדם ביותר, לאחר מכן עירית ולכסוף - אשכולות).

ככלל תוכנן כל מאחז לאוכלוסייה של כ-40 חיילים (וחיילות) אשר מאיישת את הישוב ברוב ימות השנה (וברוב ימות השבוע).

ההבדל המהותי בין המאחזים הוא במשאבים המושקעים בכל נקודה ומכאן ההבדלים בפריסה שלהם על גבי השטח כאשר המוטיב המרכזי הינו - צמצום מכסימלי בעבודות עפר המבוצעות.

כך אנו רואים כי בתכנון של אשכולות המרחק בין מבני המגורים מגיע ל-3.5 מ' בין מבנה למבנה וקימת התבססות מכסימלית על המבנה הטופוגרפי וקוי הגובה (כך למשל, הוצבו חלק מהמבנים בעגול לפי קוי הגובה ובנגוד לתפיסה שהמבנה חייב להיות בכיוון צפון-דרום בשל נושא הרוחות והשמם).

אלמנטים כמו מגרש ספורט ומסדרים לא מבוצעים בשלב זה של הכשרת המאחז ומגרשים לשימושים דו-תכליתיים בין המבנים גם כן אינם מוכשרים (כדי לחסוך עד כמה שאפשר).

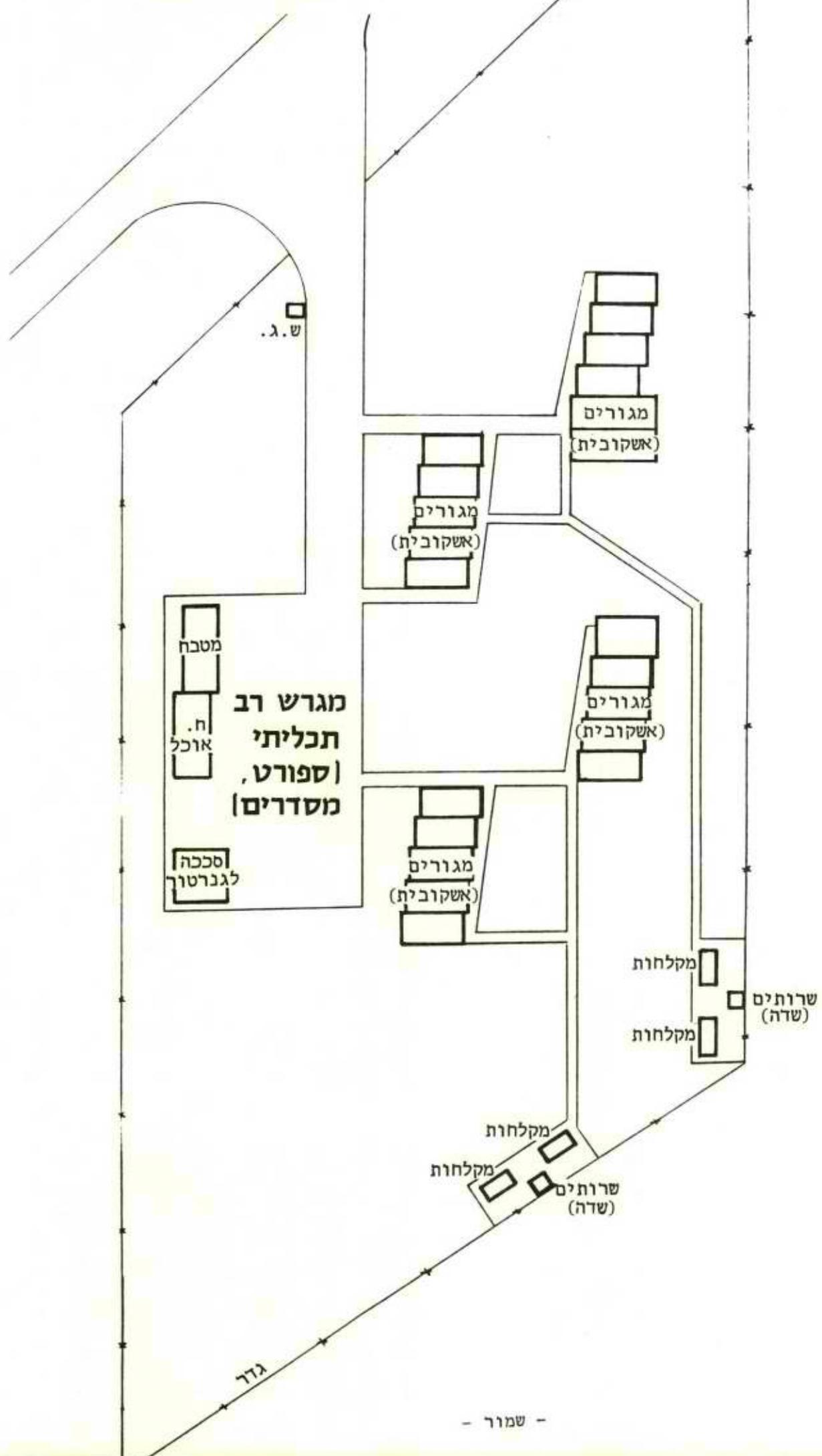
דרך הגישה של רכב השירות תוכננה בקפידה תוך צמצום הרחבה לחניה, פריקה ותמרון למינימום הדרוש לתפעול.

הדרך מסביב למאחז (פטרול) מבוצעת ע"י הכשרה גסה של צמ"ה בלבד (ללא פיצוצים) וללא עבודות עפר ומצעים נוספות.

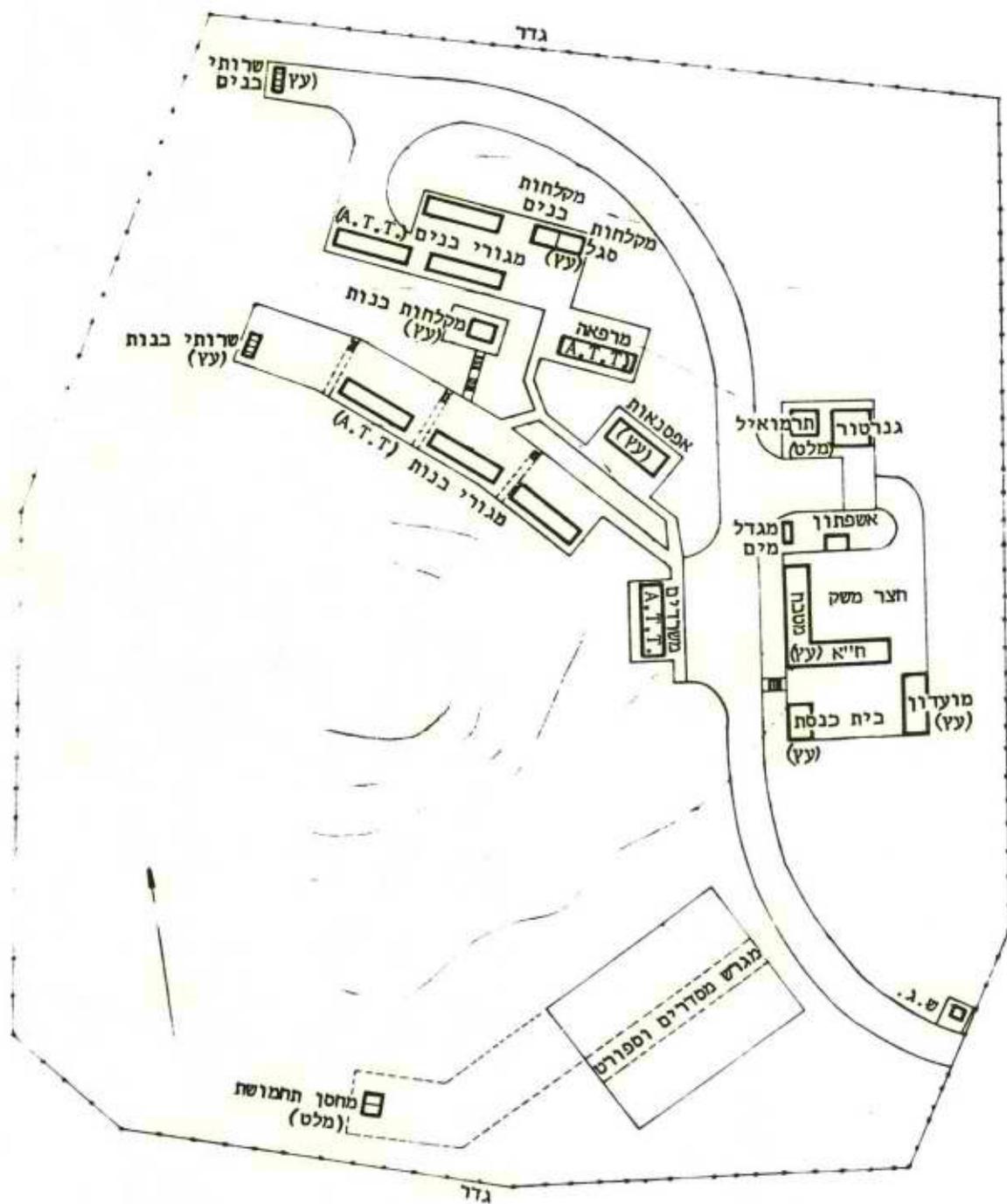
התכנון הנוכחי מצטמצם במינימום הדרוש לקיום המאחז ולתפעולו כאשר אי ביצועם של מרכיבים חשובים המשמשים יסוד לישוב עלול להיות חסר בזמן קיום המאחז וגם בעת איזרוחה של הנקודה. יתרונו של התכנון הנוכחי מתבטא באינטימיות של המאחז ובפגיעה מיזערית בנוף ובקרקע.

רוב המאחזים המתוכננים כעת נעשים במתכונת של אשכולות, למעט מספר מאחזים אשר בגלל מיקומם ואקלימם מתחייב בינוי קשיח וכבד יותר.

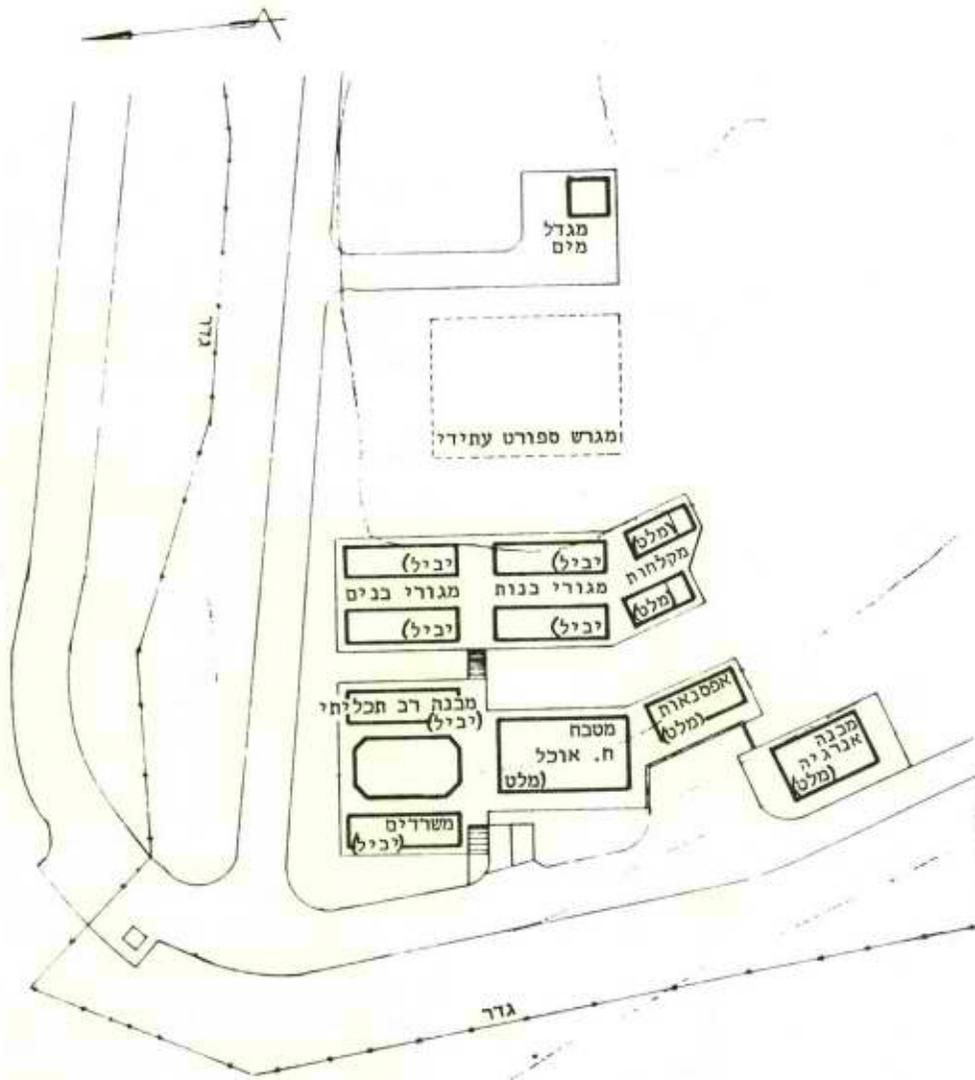
בית הערבה

עירית

אשכולות

- שמור -

לשכת שר הבטחון

הנח"ל ביהודה ובשומרון

תכנית תשמ"ב

ינואר 1982

טבת, תשמ"ב

- שמו"ר -
- 2 -

לשכת שר הבטחון

הנח"ל ביהודה ובשומרון

תכנית תשמ"ב

ינואר 1982

טבת, תשמ"ב

תוכן הענינים

עמ' מס'

1. מבוא 4
2. פריסת המאחזים כיום ביהודה ובשומרון 5
3. תכנית פריסת הנח"ל בתשמ"ב ביהודה ובשומרון 7
4. מיקום המאחזים החדשים 9
5. בינוי מאחזים טיפוסיים 20

מבוא

מבוא

יעודם העיקרי של מאחזי הנח"ל - לשמש חלוץ בישובם של אזורים ומקומות אשר למרות קיומם של שיקולים בטחוניים ולאומיים לישוב אותם, צורות התישבות אחרות אינן יכולות לישוב אותם בתנאים ובזמן נתונים, בין היתר בגלל מגבלות תקציביות וכספיות אשר אינן נאפשרות לישוב בהם אוכלוסיה אזרחית עם כל הדרוש לכך (מבנים, פיתוח תשתית וכו').

בנוסף, שיקולים בטחוניים מקומיים מחייבים לתפוס השטחים שהם אדמות מדינה ואשר נמצאים בסמוך לישובים ערביים מתפשטים.

כזה המצב במספר חבלי ארץ ביהודה ובשומרון - בדרום הר חברון, בדרומה ובצפונה של בקעת הירדן ובצפון הרי שומרון.

משום כך נפרסה תכנית להקמתם של מאחזי נח"ל בגזרות בהן קיימות תכניות להתישבות שאינן מתמשות ויש להניח כי הקמת מאחזי נח"ל באתרים אלה יהווה תמריץ לאיזרוחן של נקודות התישבות אלה, כפי שהיה בעבר.

האתרים המוצעים:

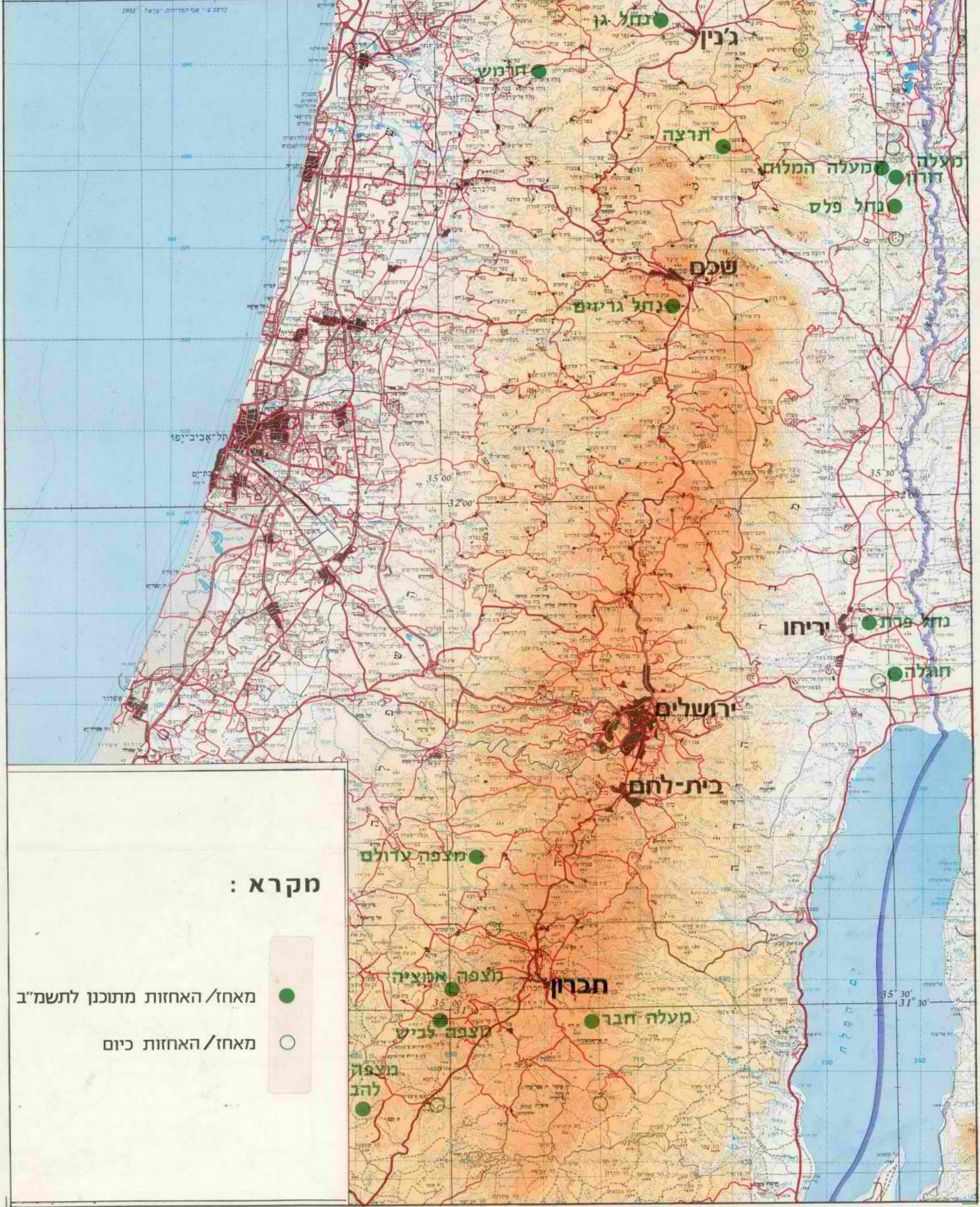
- 5 - בהר חברון
- 2 - בדרום בקעת הירדן
- 3 - בצפון בקעת הירדן
- 4 - בצפון השומרון

פריסת המאחזים כיום

פריסת המאחזים כיום

במפת יו"ש הרצ"ב פריסת הישובים הקיימים כיום, מהם 21 היו ישובי נח"ל
בעבר והתאזרחו ו-10 הינם התאחזויות/מאחזים קיימים.

תכנית פריסת הנח"ל בתשמ"ב

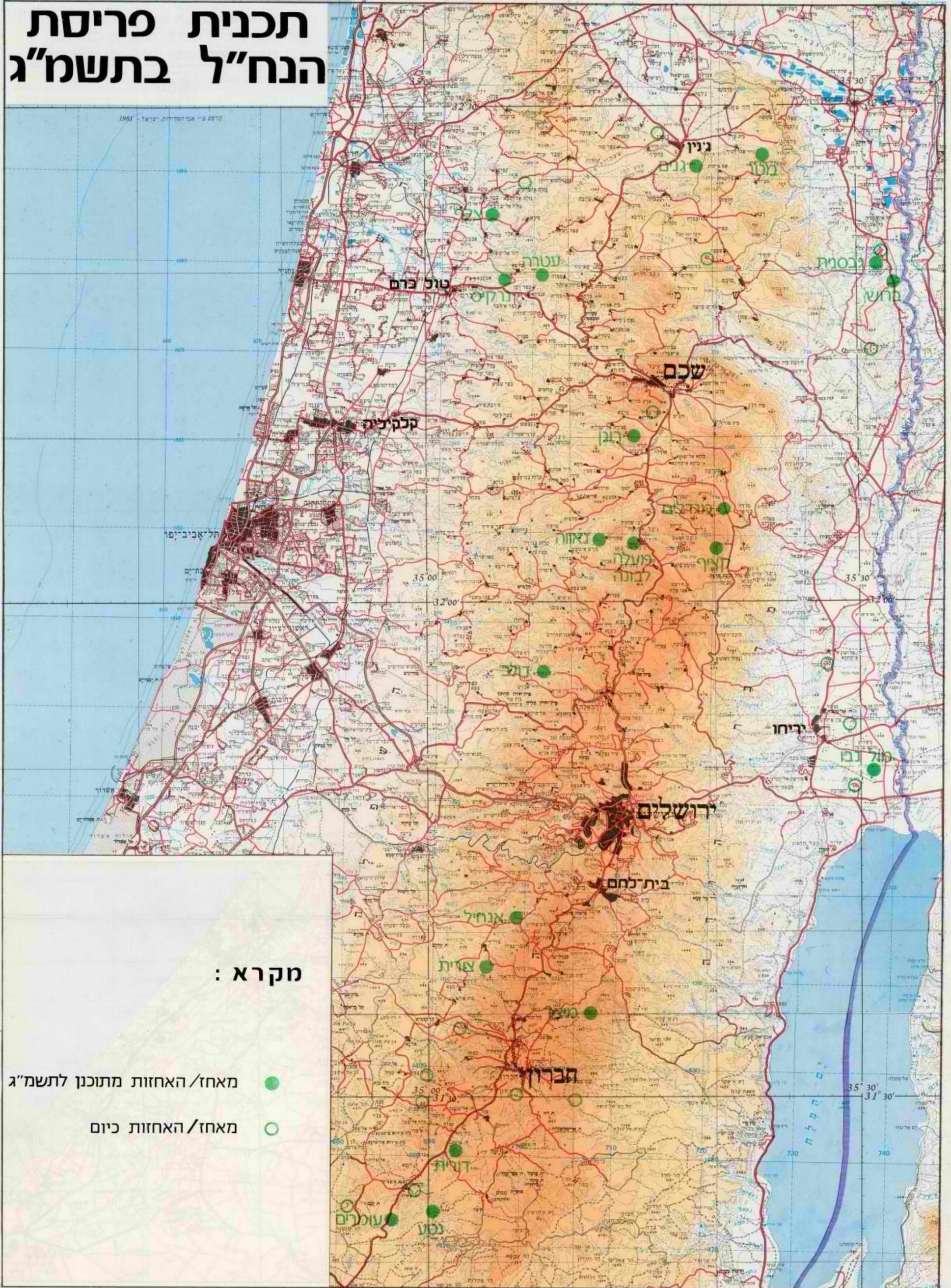

מקרא :

● מאחז/האחוזות מתוכנן לתשמ"ב

○ מאחז/האחוזות כיום

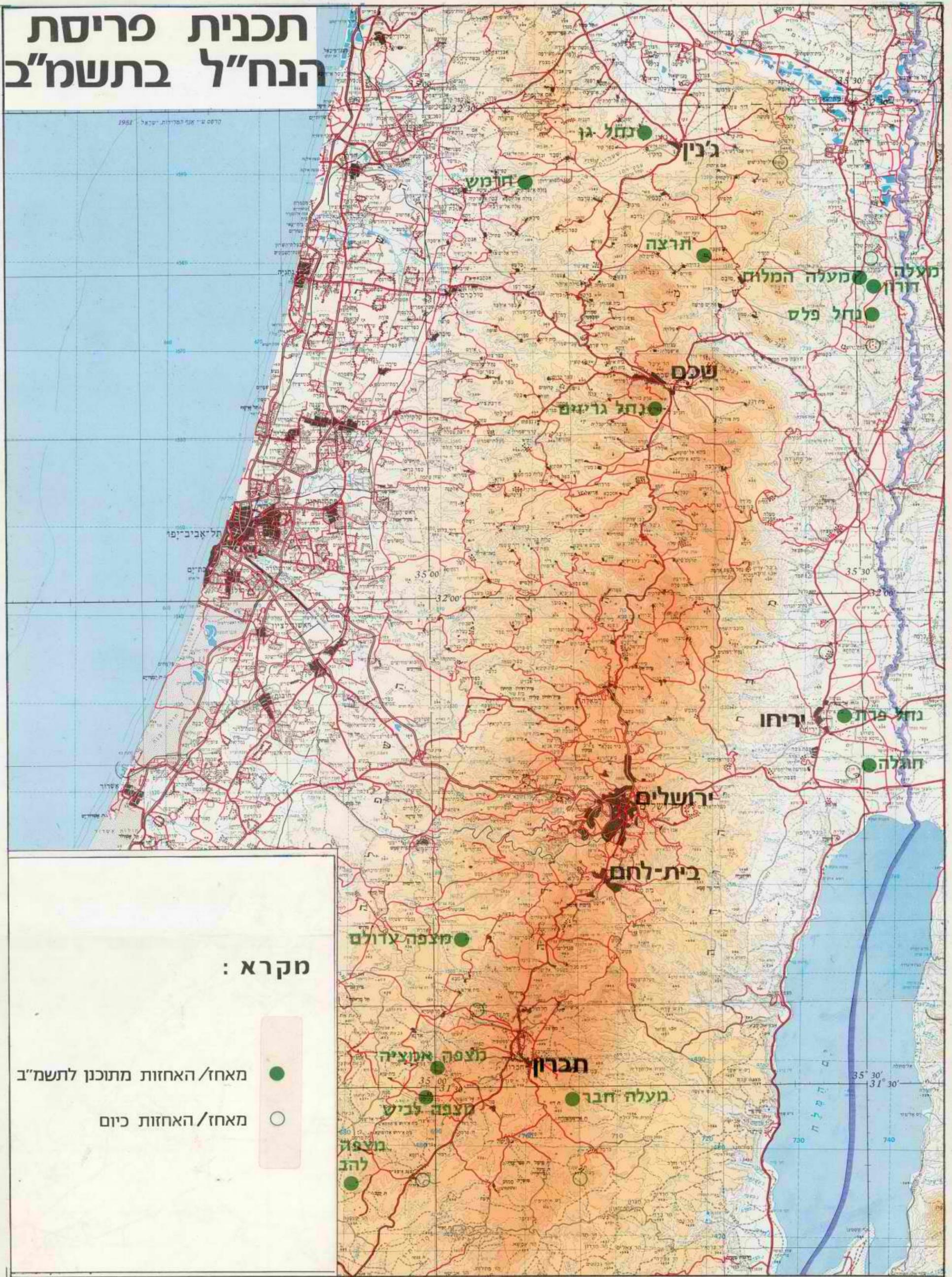
תכנית פריסת הנח"ל בתשמ"ג

מקרא :

תכנית פריסת הנח"ל בתשמ"ב

סולם 1:500,000

מקרא :

● מאחו/האחזות מתוכנן לתשמ"ב

○ מאחו/האחזות כיום

תכנית פריסת הנח"ל

בתשמ"ב

תכנית פריסת הנח"ל בתשמ"ב

בסה"כ מוצע להקים 14 מאחזי נח"ל ביהודה ובשומרון בשנה הקרובה לפי החלוקה הבאה:

5 מאחזים ביהודה

מצפה לכיש

מצפה אמציה

מצפה עדולם

מעלה חבר

מצפה להב

4 מאחזים בשומרון

נחל גריזים

נחל גן

תרצה

חרמש

5 מאחזים בבקעת הירדן

נחל פרת

חוגלה

נחל פלס

מעלה המלוח (רועי ג')

מעלה דורון

חלק מהמאחזים נמצא בשלב התארגנות לעליה על הקרקע, בחלק מהמאחזים החלו עבודות עפר בשטח ובחלק הגדול - גמר תכנון.

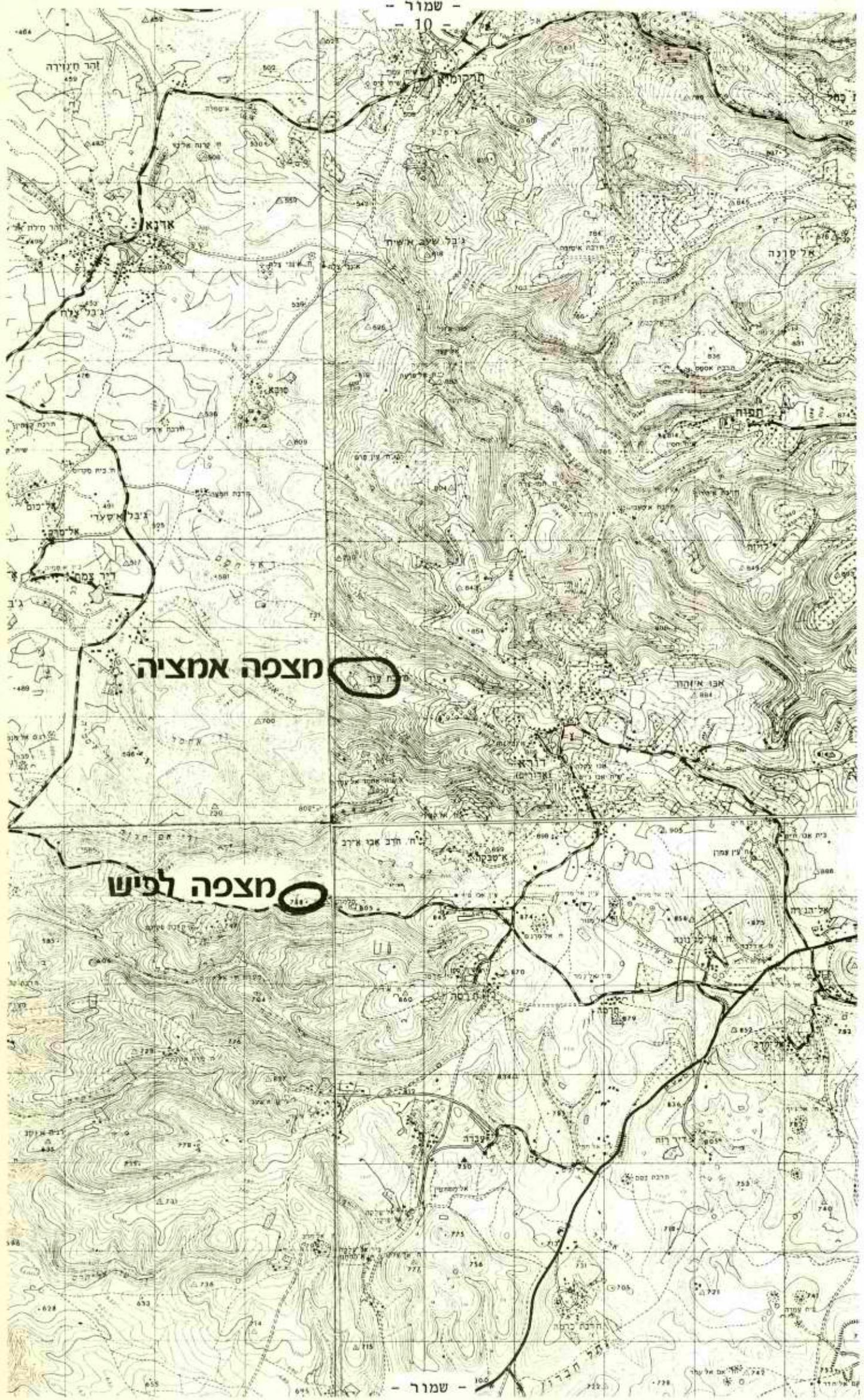
במפה הרצ"ב, תכנית פריסה כללית של המאחזים ביהודה ובשומרון לשנה הקרובה.

מיקום המאחזים

החדשים

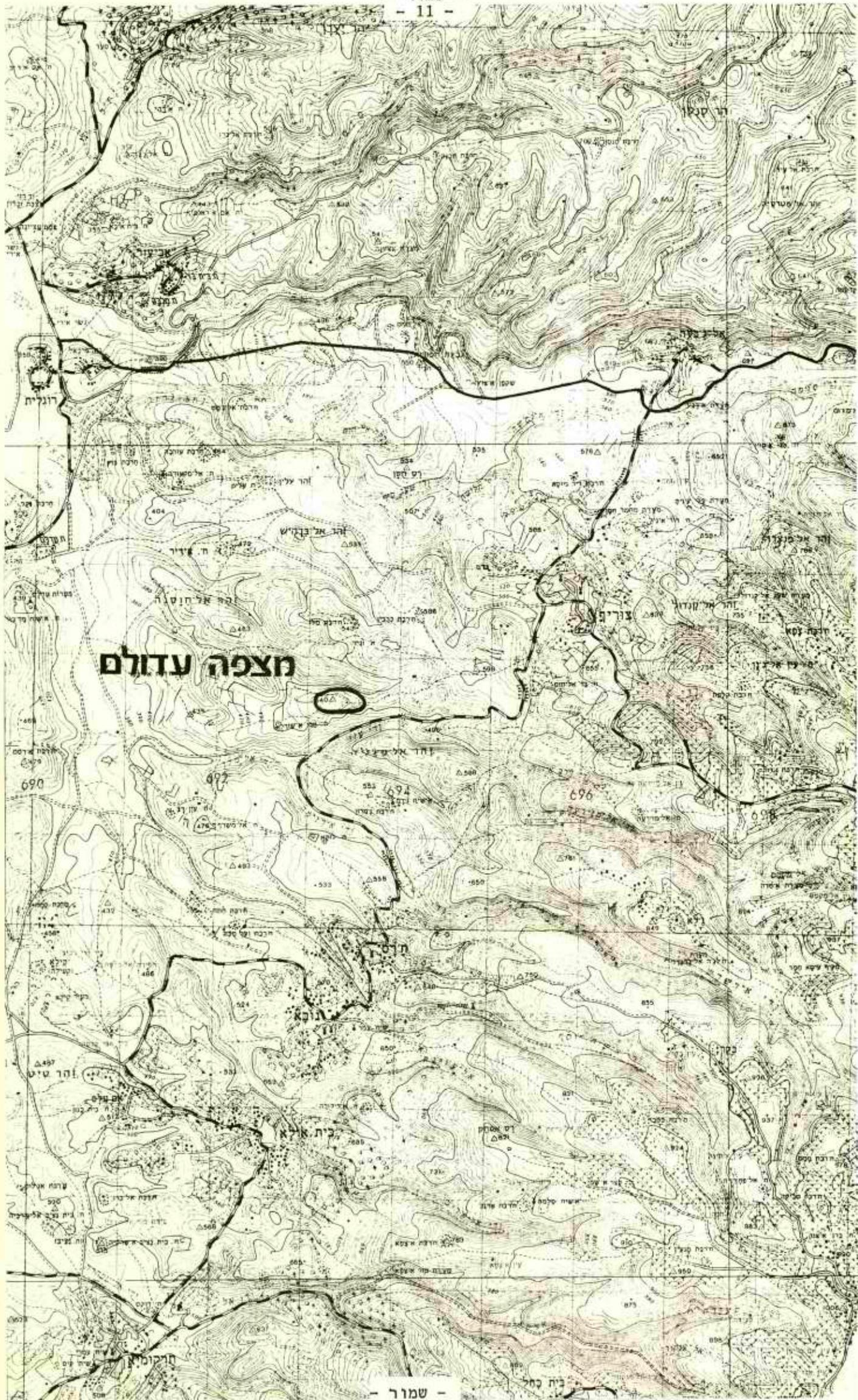
מיקום המאחזים החדשים.

במפות 1:50,000 הרצ"ב מסומן מיקום המאחזים החדשים המוקמים והמתוכננים
להקמה השנה (תשמ"ב).

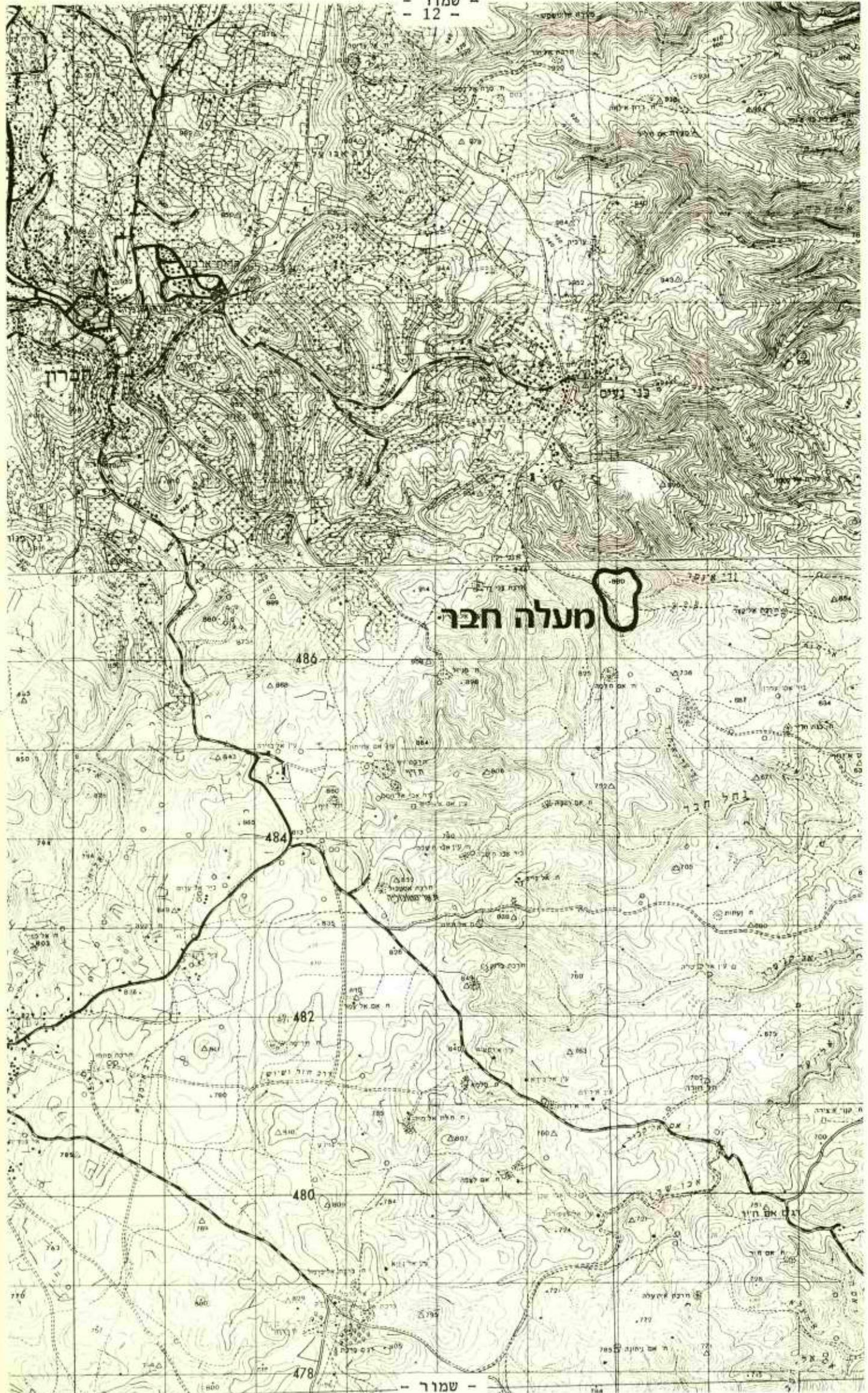
מצפה אמציה

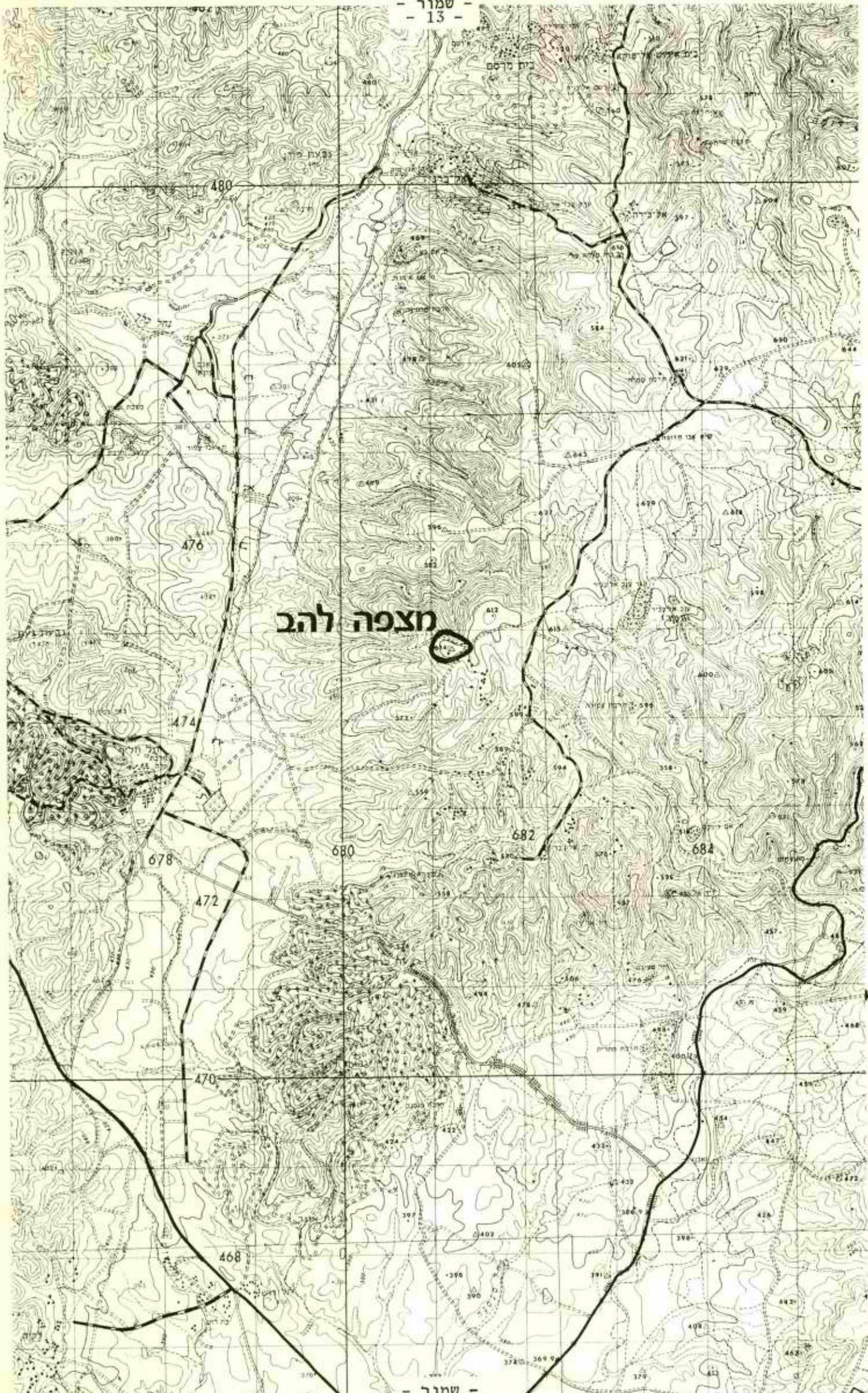
מצפה לפיש

מצפה עדולם

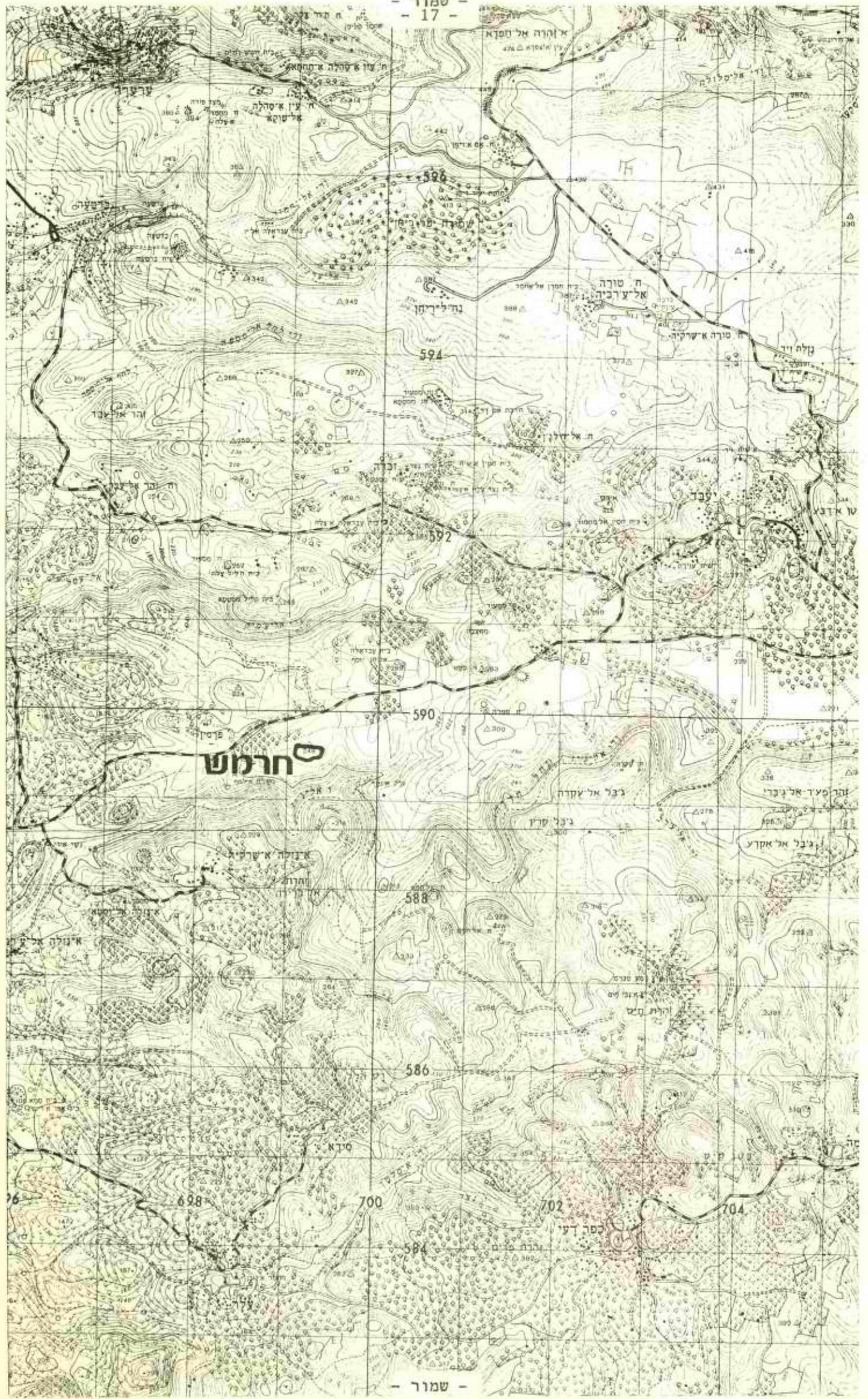

מצפה להב

חרמש

ה טורה
אל ערביה

נחל ירקון

592

590

588

586

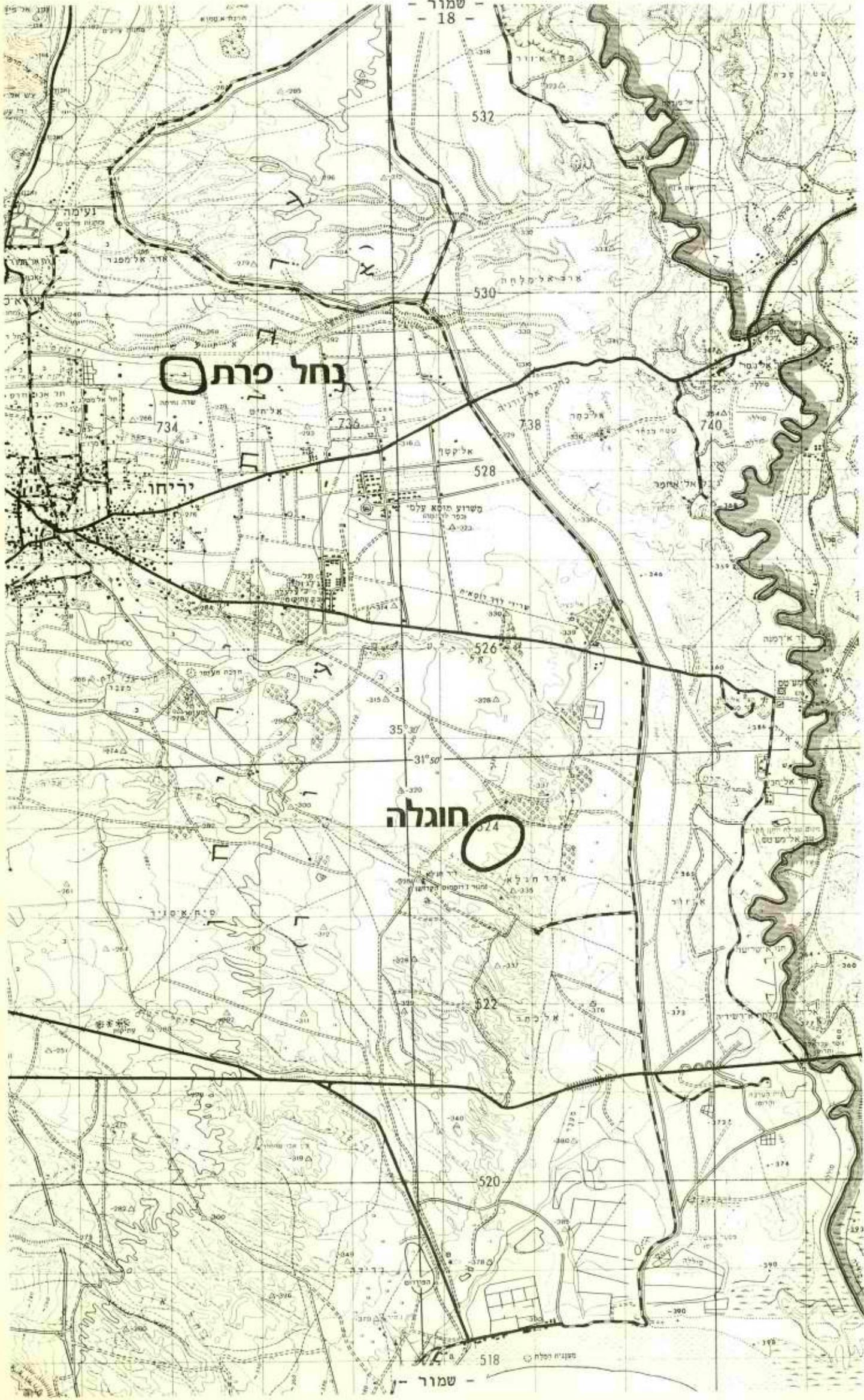
584

698

700

702

704

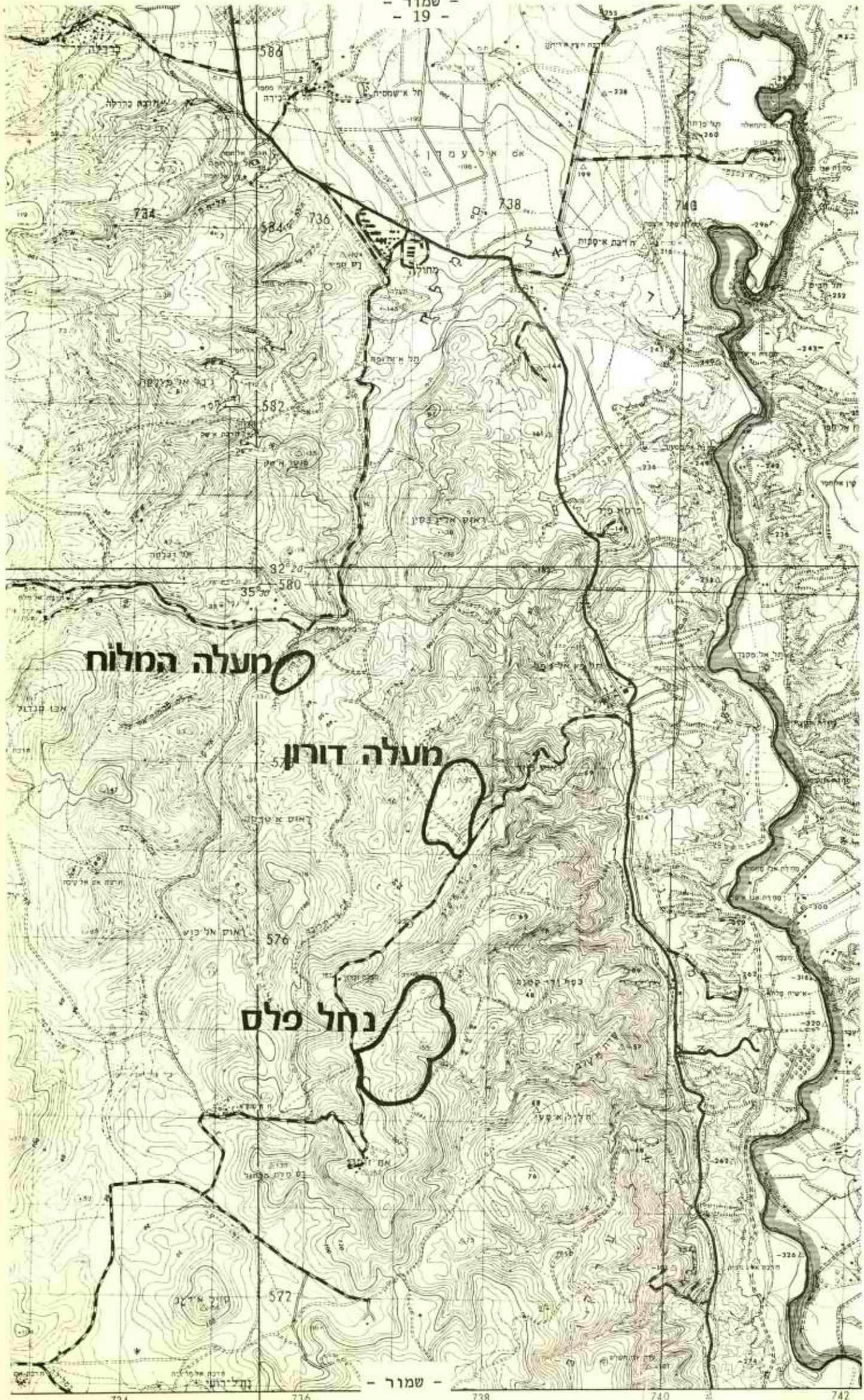

נחל כרת

יריחו

חוגלה

724

מעלה המלוח

מעלה דורון

נחל פלם

מאחזים טיפוסיים

תכניות טיפוסיות של המאחזים

רצ"ב תכניות של מאחזים טיפוסיים:

בית הערבה

תרצה

מצפה להב

מאחזים אלו תוכננו במועדים שונים ותקופות זמן שונות - (בית הערבה המוקדם ביותר, לאחר מכן תרצה ולבסוף - בימים אלה - מצפה להב).

ככלל תוכנן כל מאחז לאוכלוסיה של כ-40 חיילים (וחיילות) אשר מאיישת את הישוב ברוב ימות השנה (וברוב ימות השבוע).

ההבדל המהותי בין המאחזים הוא במשאבים המושקעים בכל נקודה ומכאן ההבדלים בפריסה שלהם על גבי השטח כאשר המוטיב המרכזי היה - צמצום מכסימלי בעבודות עפר המבוצעות.

כך אנו רואים כי בתכנון של מצפה להב המרחק בין מבני המגורים מגיע ל-3.5 מ' בין מבנה למבנה והתבססות מכסימלית על המבנה הטופוגרפי וקוי הגובה (כך למשל, הוצבו חלק מהמבנים בעגול לפי קוי הגובה ובנגוד לתפיסה שהמבנה חייב להיות בכיוון צפון-דרום בשל נושא הרוחות והשמש).

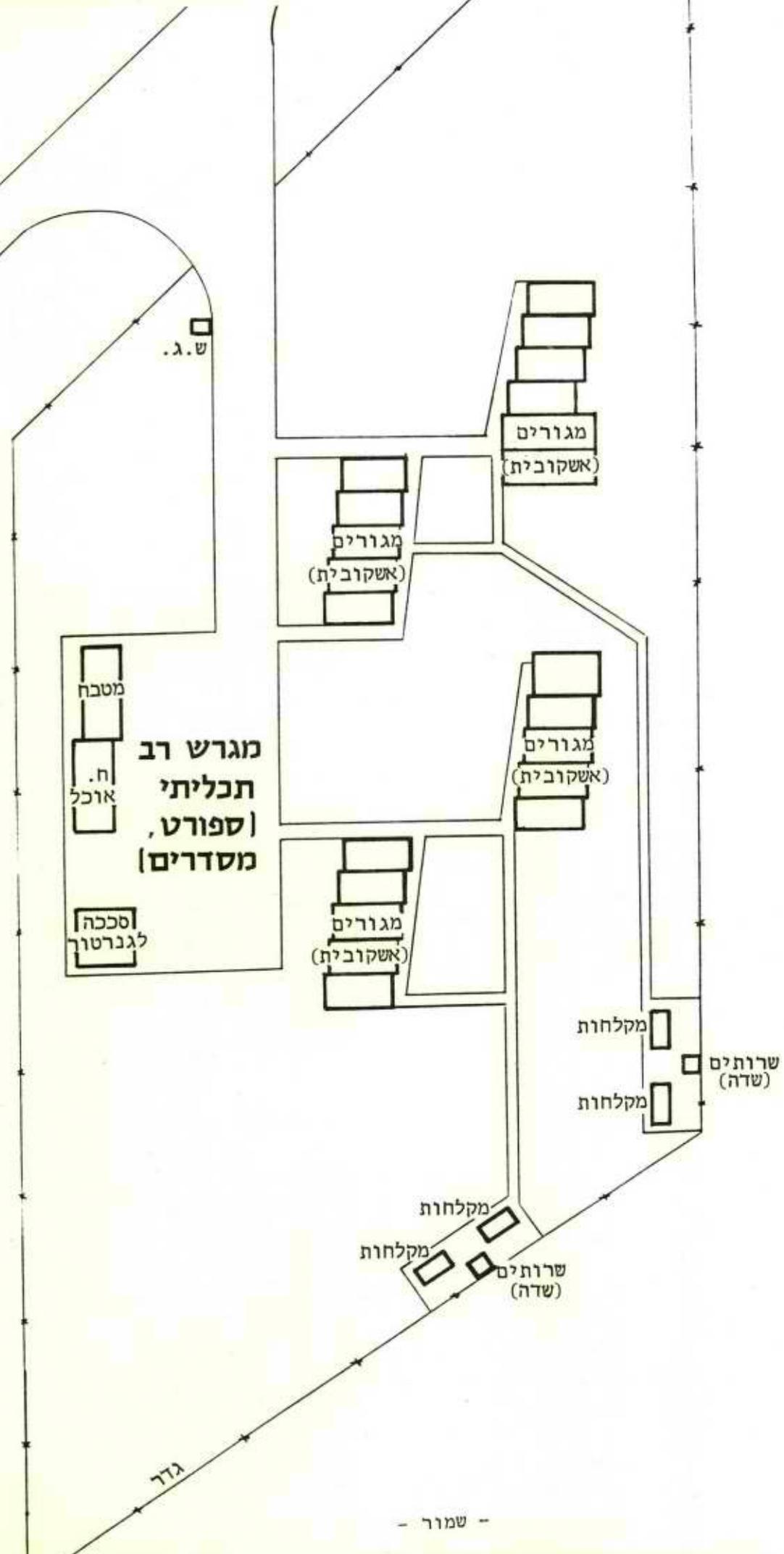
אלמנטים כמו מגרש ספורט ומסדרים לא מבוצעים בשלב זה של הכשרת המאחז ומגרשים לשימושים דו-תכליתיים בין המבנים גם כן אינם מוכשרים.

דרך הגישה של רכב השירות תוכננה בקפידה תוך צמצום הרחבה לחניה, פריקה ותמרון למינימום הדרוש לתפעול.

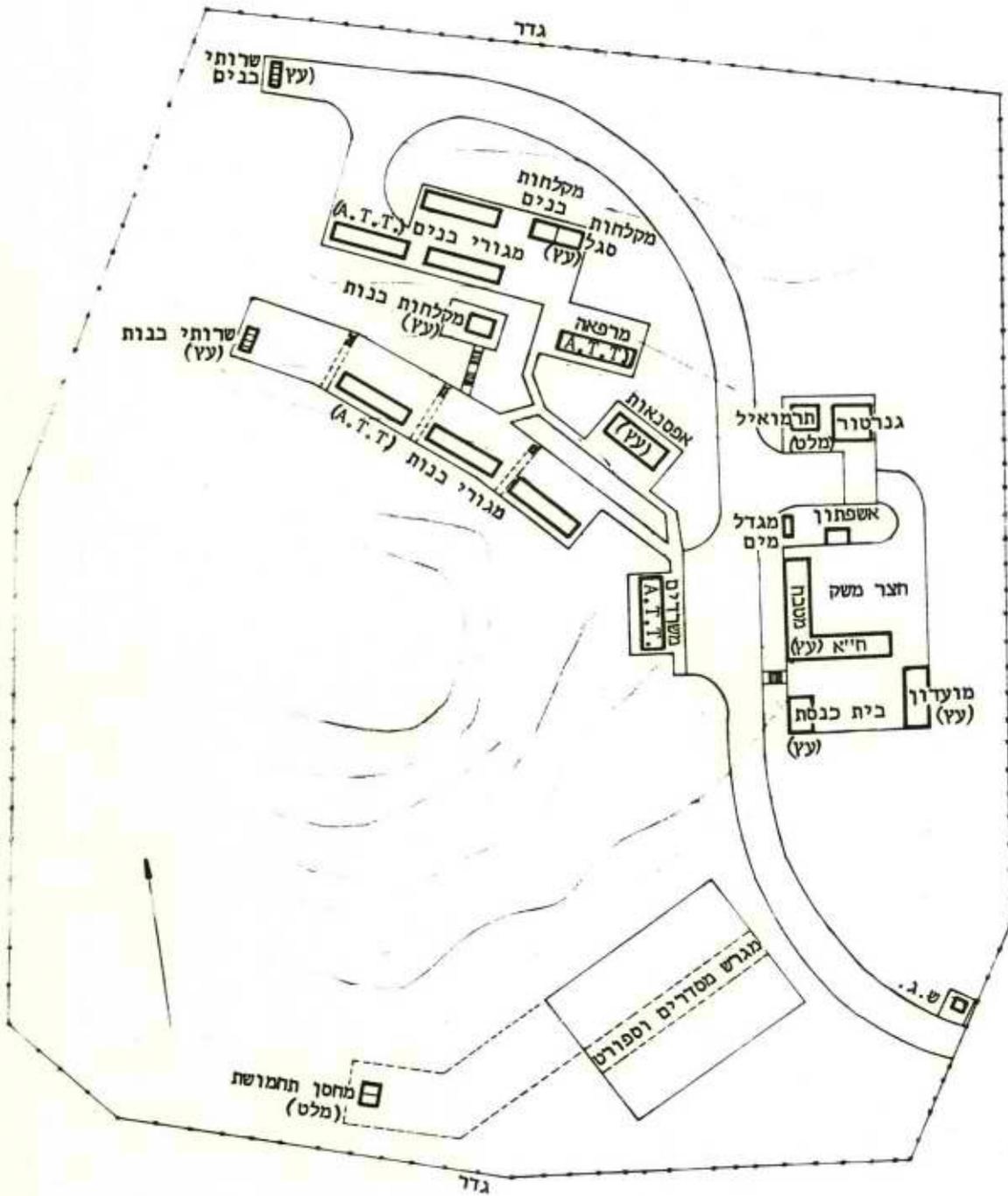
הדרך מסביב למאחז (פטרול) מבוצעת ע"י הכשרה גסה של צמ"ה בלבד (ללא פיצוצים) וללא עבודות עפר ומצעים נוספות.

התכנון הנוכחי מצטמצם במינימום הדרוש לקיום המאחז ולתפעולו, ואי ביצועם של מרכיבים חשובים כיסוד לישוב עלול להיות חסר בזמן קיום המאחז וגם בעת איזרוחה של הנקודה. יתרונו של התכנון הנוכחי מתבטא באינטימיות של המאחז ובפגיעה מיזערית בנוף ובקרקע.

בית הערבה

תרצה

מצפה להב

